

Het haar van Bush

Daan de Wit

De volgende oorlog.

De aanval op Iran: een voorbeschouwing

Rotterdam: Lemniscaat

288 pag. €17,50

Paul Aarts

‘Bush kan morgenochtend wakker worden, een douche nemen, in de spiegel kijken en het maar niks vinden hoe zijn haar zit en zeggen: “Verdomme, nu is het genoeg. We gaan Iran bombarderen.” En het zal binnen twaalf uur gebeuren. Ze staan klaar [...] Het is alleen maar wachten op het “ja”.’ Is dit een serieus citaat? Ja, het is een serieus citaat en het is afkomstig van niet de eerste de beste. Het komt uit de mond van de Amerikaanse onderzoeksjournalist Seymour Hersh die eind oktober 2007 even in Nederland was voor de jaarlijkse Van der Leeuw-lezing. Maar let op de datum: oktober 2007. Zou Hersh dezelfde uitspraak op dit moment opnieuw doen?

Daan de Wit is een actieve journalist die ons via zijn website Deepjournal.com bij de les houdt en waarschuwt voor rampen die de wereld te wachten staan. Een van die rampen is een militaire aanval op Iran, die weliswaar ‘niet onvermijdelijk is’, maar de kans erop is groter dan dat er een diplomatieke oplossing wordt gevonden voor de crisis rond het Iraanse nucleaire programma. En als die aanval er komt, zal dat zijn ‘nog voor de volgende Amerikaanse president wordt beëdigd in januari 2009’. De Wit twijfelt niet, die oorlog komt er zo goed als

zeker en de lezer zal dat weten ook. In een kleine driehonderd pagina’s worden we getraakteerd op een genadeloze opsomming van de bekende (en soms minder bekende) onderzoekers, journalisten en neoconservatieve politici die er stuk van overtuigd zijn dat het gaat gebeuren: Iran zal worden aangevallen. Ruimte voor twijfel is er nauwelijks en dat irriteert.

Pover

Het boek staat boordevol informatie — De Wit heeft zich werkelijk suf gelezen — en biedt voldoende interessants, vooral ook door de vergelijking met de aanloop naar de oorlog tegen Irak. De manier waarop het op papier is gekomen is helaas tamelijk ongelukkig. Het boek leest stroef, het zit vol met herhalingen,

De Wit twijfelt niet, die oorlog komt er zo goed als zeker

dezelfde namen komen steeds maar weer terug (zonder dat ze iets nieuws te berde brengen) en er staan te veel kromme zinnen in. De wirwar van namen (van personen, instellingen, denktanks, enzovoorts) zou nog enigszins toegankelijk worden als er een index was opgenomen. Maar dat is helaas niet het geval (al staat de volledige bronvermelding wel op internet: www.devolgendeoorlog.nl).

Het is jammer dat een belangrijk onderwerp als een mogelijke aanval op Iran op een even povere als schreeuwerige manier over het voetlicht wordt gebracht. Het is inderdaad absurd, zoals De Wit de Duitse Bondskanselier Angela Merkel citeert, dat ‘de wereld niet hoeft te bewijzen dat Iran een atoombom aan het bouwen is, maar Iran moet de wereld bewijzen dat het geen atoombom wenst’. Maar gelooft de auteur nou werkelijk dat Bush zich ‘na Irak en alle schandalen nog denkt te kunnen rehabiliteren om binnen de deadline van de lopende regeerperiode op spectaculaire wijze uit het dal te komen’? De overtuigingskracht van De Wits argumentatie wordt er ook niet sterker op als hij

de verleiding niet kan weerstaan om, ook nog maar weer eens, de dubieuze these rond 9/11 erbij te slepen: ‘Wat blijkt, is dat het waarschijnlijker is dat een team van specialisten in opdracht van, of in samenwerking met, de politieke top van de vs de aanslag heeft gepland en uitgevoerd — met als doel de oorlog te kunnen beginnen die anders niet had kunnen worden begonnen.’ Spijtig dat een serieus onderwerp er zo bekaaid en eendimensionaal vanaf komt.

Paul Aarts is redacteur van ZemZem.

Omslag van De Volgende Oorlog: Gemanipuleerde Iraanse persfoto — vier in plaats van drie gelanceerde raketten. ‘Waarom Photoshoppen ze niet gewoon een heel leger?’ reageerde een lezer op de website van The New York Times.

